

J. COELMONT

1. Studies

Royal Cadets School: Sept 66 – Jun 69

Royal Military Academy: Sep 69 – Dec 73

Master in Social, Military and Aviation Sciences

Thesis: Preconditions and advisability to hold a European Conference on Security and Co-operation

Defense Institute of Security Assistance Management (USA Ohio) June 1979

Security Assistance Management Course (Foreign Military Sales)

EHSAL (Economische Hogeschool Sint-Aloysius): graduated in 1985

Master in Economic and Diplomatic Sciences

Specialisation: International Economics and Diplomatic Relations

Thesis: Study on the researchfield of Peace Research (First prize)

Royal Defense Institute: Sep 92 - Jun 93

Senior Staff Course, receiving the degree “Brevet  d’Etat-Majoor” (Highest honour)

Thesis: Assessment of the European crisis management on Yugoslavia (Prize Chief of Staff)

NATO Defence College (Rome): Sep 95 - Feb 96 (Senior Course/Course 87)

2. Professional Experience

- Jan 74 - May 77 : 1st Wing in Beauvechain: Operational Logistics
- May 77 – Jun 79 : Tactical Air Force Headquarters: Operational Logistics
- Jun 79 – Sep 85 : Air Force Staff: Management of F 16& C130 aircraft equipment
- Sep 85 – Jun 86 : Royal Defense Institute: Junior Staff course
- Jul 86 – Sep 88 : Air Force Staff: International logistics
- Sep 88 – Sep 92 : Air Force Staff: Head of Branch: Management of the Aircraft equipment
- Sep 92 – Jun 93 : Royal Defense Institute: Senior Staff Course
- July 93 – Aug 95 : Joint Staff: International Relations and Defence Policy Branch
- Sep 95 – Feb 96 : NATO Defence College in Rome
- Feb 96 – Jan 97 : Deputy Military Adviser to the WEU Ambassador (During Belgian WEU Presidency)
- Feb 97 – Jul 98 : Royal Defense Institute: Military professor: Defence and Security issues
- Jul 98 – Jun 00 : Royal Defense Institute: Director of the Air Force Departement
- Jun 00 – Dec 01 : Private Office of the Minister of Defence (Military adviser: Belgian EU/WEU Presidency)
- Jan 02 - : Military Representative to the Military Committee to the European Union.

The able?

Laten we eerst even stilstaan bij de centrale vraag voor dit eerste panel: "The Able? Vraagteken !"

Deze vraag omvat impliciet twee delen:

- Able to do what?
- Are we able to do just that?

Er is nog een ander punt dat opmerkelijk is omtrent deze vragen. Namelijk, dat in de huidige stand van de ontwikkeling van het Europees Veiligheids- en Defensiebeleid het hier blijkbaar nog steeds gaat om relevante vragen, ten bewijze dit symposium.

Wat moeten we nu net doen? En zijn we daartoe militair technisch in staat? Het zijn blijkbaar vragen waarvoor het antwoord niet zomaar voor de hand ligt. Nochtans betreft het hier geen militaire geheimen. Omtrent deze aspecten van ons Europees Veiligheids- en Defensiebeleid bestaat er dus duidelijk een communicatiedeficit. En als een dergelijk communicatiedeficit wordt opgevuld door bijvoorbeeld de Financial Times met een artikel waarin gesteld wordt dat "omdat Europa gefaald heeft om een troepenmacht van 60.000 man op de been te brengen - de zogenaamde Helsinki Headline Goal - spitst de Unie zich nu noodgedwongen toe op Battle Groups van ongeveer 1500 man, dan kan men zich inderdaad vragen stellen. In de eerste plaats over de Financial Times, in de tweede plaats - en dit is veel belangrijker - omtrent de communicatiepolitiek van de Unie aangaande haar veiligheids- en defensiebeleid.

Ik meen dan ook dat wij de organisatoren van dit symposium dank verschuldigd zijn om de vragen "Able to do what" en "Able to deliver" op de agenda te plaatsen.

Deel I : Able to do what ?

Tot voor kort ruste op deze vraag nog een taboe. Europa mocht dan wel een Veiligheids- en Defensiestructuur op poten zetten, militaire middelen identificeren in een gezamenlijke catalogus, het definiëren van de uiteindelijke doelstellingen, het definiëren van een strategie was taboe.

Met het strategisch document opgesteld door SOLANA werd dit taboe doorbroken. Dit document geeft een eerste aanzet tot een verder te ontwikkelen strategie, die naam waardig.

Wat leert ons het document van SOLANA?

Vooreerst definieert het de voornaamste bedreigingen. Een grootschalige aanval op één van de lidstaten wordt hoogst onwaarschijnlijk geacht.

Terrorisme, proliferatie van massavernietigingswapens, regionale conflicten, het wegvallen van de staatsstructuren in bepaalde landen - met alle instabiliteit van dien, en tenslotte: georganiseerde misdaad, worden genoemd als nieuwe en reële dreigingen.

SOLANA roept dan ook op om hierop gepast te reageren, om veiligheid in eerste instantie verder te spreiden naar de ons omringende regio en om mee te werken aan de opbouw van een Internationale Orde gebaseerd op een "effectief multilateralisme".

Daartoe moeten we een strategische cultuur opbouwen met vroegtijdige, vlugge en zo nodig robuuste interventies, uitgaande van de benadering dat preventie later meer ernstige problemen kan voorkomen.

Kortom, we moeten in Europees verband meer actief worden, onze capaciteiten verhogen, meer coherentie bewerkstelligen - ook binnen en Europese pijlers - en tenslotte samenwerken met partners zoals de USA.

Tot daar de strategische context waartegen een eventueel militair optreden van de EU moet worden gezien. Welk militair takenpakket houdt dit in?

Zoals aangetoond door Dhr. VAN EEKELEN heeft Europa haar militaire takenpakket geërfd van de WEU: de zogenaamde Peterbergtaken.

In het ontwerp van Grondwet voor Europa - in een niet gecontesteerd gedeelte hiervan - vinden wij dit pakket terug, ditmaal verduidelijkt en duidelijk uitgebreid.

Het omvat nu ook ontwapeningsoperaties, militaire coöperatie met derde landen, conflictpreventie, terrorismebestrijding in derde landen en postconflict stabilisatie.

Daarnaast is er tevens een solidariteitsclausule waardoor onderlinge hulp met militaire middelen - met aanwending van de militaire structuren van de Unie - voortaan mogelijk wordt en dit in geval van terroristische dreiging t.a.v. een lidstaat of nadat een dergelijke aanval heeft plaats gegrepen.

Tenslotte is er de clausule inzake "mutuele defensie" en wordt de mogelijkheid geboden om te komen tot "versterkte samenwerking" zo bepaalde lidstaten dit wensen.

Ik zou graag dit eerste deel: "Able to do what" willen afsluiten, met in synthese het volgende te stellen. Europa heeft noch min, noch meer de opdracht datgene te doen waaraan zij tenslotte niet langer kan ontsnappen: te handelen als een globale actor, op wereldvlak. De doelstelling is zowel zeer ambitieus als onvermijdbaar en heeft inderdaad ook militaire implicaties: present zijn op een zowat elk militair vlak.

Deel II: Able to do just what?

Dit brengt ons bij mijn tweede gedeelte: zijn wij bekwaam daartoe volwaardig bij te dragen op militair technisch vlak?

Graag zou ik in dit verband een 6-tal punten willen ontwikkelen; een 6-tal punten zoals zij zich chronologisch hebben gepresenteerd.

1. De Helsinki Headline Goal

Wars van enige doctrinaire benadering heeft de Unie te Helsinki in 1999 zich tot objectief gesteld een troepenmacht te kunnen samenbrengen, binnen een tijdsbestek van 60 dagen, van in totaal 60.000 manschappen, samen met de nodige maritieme en luchtmachtmiddelen.

Dit objectief werd inmiddels ruimschoots overschreven met de vrijwillige bijdragen van de 15 lidstaten, meer dan 100.000 manschappen, 400 A/C en 100 marineschepen. De bijdragen van de 10 kandidaat-lidstaten - welk ons officieel zullen vervoegen op 01 Mei - werden noteert in een "bijkomende catalogus". Kwantitatief is dus alles in orde. Hoe staat het kwalitatief? Hiervoor kunnen wij inspiratie halen bij het tweede punt.

2. De verklaring van Brussel - einde van het Belgische Voorzitterschap in December 2001 - aangaande het operationeel verklaren van de PESD.

Destijds werd onomwonden gesteld dat de Unie voortaan operaties inzake crisisbeheer kan opstarten, dat zij daartoe de structuren, de procedures en de militaire middelen heeft. Wel werd hierbij gestipuleerd dat voor de meest complexe operaties nog een en ander verder dient ontwikkeld.

Het betreft hier elementen die betrekking hebben op de mobiliteit en de bescherming van de troepen. Daarnaast dienen meerdere strategische capaciteiten opgevoerd, in bijzonder aangaande Commando, Controle, Communicatie en Informatie en strategisch transport.

In de verklaring van Brussel werd tevens opgeroepen om zo vlug mogelijk een overeenkomst te sluiten met de NAVO, m.a.w. de onderhandelingen inzake BERLIJN+ af te ronden. Dit brengt mij met punt 3.

3. Hebben wij intussen verbeteringen aangebracht?

Het antwoord is: Ja, maar.

Het akkoord met de NAVO werd intussen gefinaliseerd. Daardoor heeft de Unie permanent toegang tot de planningscapaciteit van de NAVO en kunnen bepaalde "NATO assets en capabilities" worden aangewend voor Europese militaire operaties.

Inzake de geïdentificeerde militaire lacunes werden binnen de Unie in eerste instantie een aantal studiegroepen en nadien diverse projectgroepen opgestart. Zodoende werden een aantal tekorten weggewerkt, werden een aantal alternatieve oplossingen uitgewerkt, terwijl voor de overblijvende tekorten op dit ogenblik verder gezocht wordt naar oplossingen in multinationaal verband. De realiteit gebiedt ons te onderlijnen dat het hier de meest significante tekorten betreft.

De realiteit gebiedt ons evenzeer vast te stellen dat deze tekorten tevens in NAVO-verband werden vastgesteld.

Het is dan ook niet verwonderlijk dat deze vraagstukken aan bod komen in de geëigende overlegsturen tussen de EU en de NAVO. Beide organisaties zijn in hetzelfde bedje ziek.

4. Wat zijn de toekomstplannen van de Unie?

Hier zou ik drie punten willen aanstippen:(1) het Defensieagentschap, (2) het nieuwe objectief, ter vervanging van dit van Helsinki, met name het objectief 2010, en (3) het Battle Groups Concept

Over het Agentschap, dat eind dit jaar zal opstarten, enkel dit: het is niet gelijk te stellen met al de Agentschappen welke voorheen werden opgericht. Deze laatste waren enkel gericht op het realiseren van gezamenlijke aankopen.

Het EU-Agentschap heeft belangrijke bevoegdheden stroomopwaarts van het aankoopproces. De doelstelling is niet enkel de behoeften van de 25 lidstaten inzake militair materieel te stroomlijnen, maar zelfs actief te zijn op het vlak van Research en Development en hierbij aansluiting te zoeken bij de activiteiten van de Commissie. Dit is zowel revolutionair als belangrijk.

Met het Objectief 2010 streeft de Unie naar een meer globale benadering, naar een verhoogde interoperabiliteit inzake militaire uitrusting, interoperabiliteit tussen de strijdkrachten, en interoperabiliteit inzake hoofdkwartieren op Europees vlak. De uitbouw van een planningscapaciteit en een operatiecentrum binnen de Militaire Staf van de Europese Unie past in dit opzet.

En tenslotte: met het Battle Groeps Concept wordt beoogd de multinationale samenwerking dermate te verhogen en te concretiseren zodat permanent 7 à 9 Battle Groups klaar staan voor een vlugge interventie. (binnen de 15 dagen ter plaatse), zodat de Unie meerdere van deze operaties gelijktijdig kan voeren en minstens twee dergelijke troepenformaties gelijktijdig kan ontplooien.

Het is duidelijk dat, net zoals voor de Helsinki Headline Goal Bosnië het schoolvoorbeeld was, de operatie ARTEMIS in ITURI het schoolvoorbeeld is voor het EU Battle Groups Concept.

5. Over welk militair potentieel beschikt Europa?

Cijfers zoals 60 of 100.000 manschappen, of 7 à 9 Battle Groups van 1500 manschappen zijn uiteraard bijzondere lage cijfers voor een continent met 25 lidstaten, 450 miljoen inwoners welke samen meer dan 1/4 van het werelds BNP produceren. Laten we ons niet misleiden door deze cijfers. De totaliteit van de militaire middelen waarover de 25 beschikken is meer dan verbazend.

Wanneer we de naakte cijfers, zonder enig kenmerk van kwaliteit, in een tabel onderbrengen en daartegenover de cijfers van de VS plaatsen, dan komt men tot opmerkelijke bedenkingen.

Eerste vaststelling: de 25 hebben beduidend meer manschappen onder de wapens dan de VS. Als men de mobiliseerbare reserves in rekening brengt hebben de 25 een onwaarschijnlijk meervoud.

Wat betreft de landstrijdkrachten hebben de 25 een duidelijk overwicht aan Tanks en gepantserde infanterievoertuigen en een veelvoud aan artillerie.

Voor wat de respectievelijke luchtmachten betreft heeft de VS slechts een licht overwicht aan gevechtsvliegtuigen; maar - en hier komen de min punten van de 25- de VS heeft een overweldigend overwicht aan transportvliegtuigen en een verpletterend overwicht aan tankervliegtuigen.

Voor wat de Marine betreft heeft de VS een overduidelijk overwicht aan luchtstrijdkrachten, zodat het relatief evenwicht tussen de voornoemde gevechtsvliegtuigen van de onderscheiden luchtmachten teniet wordt gedaan ten voordele van de VS. Het overwicht aan VS Heli's wordt met de inbreng van de US NAVY nogmaals versterkt. Het overwicht aan vliegdekschepen is meer dan sprekend voor wat betreft mobiliteit, aanwezigheid in elke regio.

Mijn doelstelling is niet de indruk te geven dat de 25 zich kunnen meten met de VS. Mijn doelstelling is enkel aan te tonen dat een mathematische opsomming van de beschikbare militaire middelen - nogmaals zonder rekening te houden met kwalitatieve elementen - aantoont dat Europa inderdaad verbazend veel militair personeel onder de wapens heeft en verbazend veel militaire uitrustingen in inventaris heeft. De karakteristieken zijn duidelijk verschillend.

Ik zou in dit verband tevens een onverdachte bron willen citeren, namelijk Generaal JONES, SACEUR. In zijn toespraak tot de Belgische Senaat, enkele dagen geleden (09 Maart) heeft Generaal JONES erop gewezen dat Europese landen inzake landstrijdkrachten beschikken over zowat 280 nationale Brigades, waarvan er zowat 170 zijn toegekend aan de NAVO; daar waar de NAVO slechts een behoefte heeft aan iets meer dan 100 Brigades.

Kortom, ik wens duidelijk te maken dat de 25 lidstaten van de EU over een enorm militair potentieel beschikken dat evenveel gekarakteriseerd wordt door haar tekorten, als door haar te veel aan manschappen en materieel.

Vergeet we in dit verband de cijfers van 60.000 manschappen van de Headline Goal of 1500 van Battle Groups. Beschouw a.u.b. het globaal potentieel, de globale cijfers.

6. De operaties gevoerd door de EU

Al het vorige, de 5 voornoemde punten waren allen erg conceptueel. Maar "the proof is in the eating of the pudding".

Welke operaties heeft de EU tot zover ondernomen en waren deze succesvol ?

Vooreerst de bemerking dat - hoewel er vandaag formeel geen enkele EU operatie lopende is - men kan vaststellen dat eveneens vandaag - diezelfde Europese lidstaten - meer manschappen op het terrein hebben dan de 60.000 voorzien met Helsinki. Namelijk: (a) in de BALKAN, in NAVO-verband; (b) in

AFGHANISTAN, eveneens in NAVO-verband of in coalitieverband; (c) in IRAK, met de coalitie; en tenslotte: (d) in het kader van de VN, over zowat de hele wereld. En daarnaast zijn er nog de bilaterale overeenkomsten en operaties.

Een EU-operatie, genaamd CONCORDIA werd opgezet in 2003 in FYROM, Macedonië en dit in samenwerking met de NAVO. Deze operatie werd inmiddels afgesloten. Zij was een succes en heeft tevens aangetoond dat BERLIJN+ functioneert.

Op dit ogenblik wordt met de NAVO samengewerkt om eind dit jaar, begin volgend jaar de Operatie SFOR over te nemen. De voorbereiding hiervan tussen enerzijds de EU en anderzijds de NAVO verloopt bijzonder constructief en bijzonder vlot. Laat U ook hier niet misleiden door bepaalde persberichten.

Daarnaast hadden we vorig jaar de EU-operatie ARTEMIS in Kongo, in de regio van ITURI. Het was een operatie ver van huis, met zeer korte ontplooiingstermijnen. Het was een operatie waarvan men op voorhand niet het succes kon decreteren. Er waren reële risico's: voor het verlies van mensenlevens bij de eigen troepen, voor "mission creep", zowel qua opdracht als qua duur van de operatie. Zou alles verlopen binnen het strak vooropgezette tijdsschema?

Deze operatie is achteraf een succes gebleken. Zonder verliezen bij de eigen troepen, zonder "mission creep". Het was een militair succes, dat het politiek proces de broodnodige doorstart heeft gegeven. Een falende MONUC werd vervangen door een geloofwaardige MONUC. Een falend politiek proces in KINSHASA werd weer vlot getrokken.

En daarenboven heeft de EU aangetoond dat haar politieke en militaire structuren een operatie, opgestart door een lidstaat kan overnemen en verder uitbouwen in een tijdspanne van zowat twee weken.

Tot besluit :

En dit brengt mij tot mijn besluit.

Wat is onze Europese opdracht: te acteren als een globale actor! Militair houdt dit in: aanwezig en actief te zijn op elk deelvlak, met een zeer breed militair takenpakket.

Hebben wij daartoe de nodige militaire middelen? Het antwoord is:

De EU beschikt over de nodige militaire structuren en procedures.

De politiek kan zich dus niet langer schuilen achter het excuus dat de institutionele loodgieterij nog niet af is.

De lidstaten beschikken over heel wat militaire middelen.

De meer complexe operaties zullen wellicht uitgevoerd worden in NAVO verband en zoniet zeker in samenwerking met de NAVO door een beroep te doen op de BERLIJN+ akkoorden.

Het militaire apparaat van de EU wordt actueel gekenmerkt zowel door haar overschotten als door haar tekorten. Autonome EU-operaties van een grotere omvang zullen - zoals aangetoond - hinder ondervinden vanwege bepaalde militaire lacunes. Ik verwijs hier naar snelheid van ontplooiing, naar precisie

inzake uitvoering, naar bescherming van de eigen troepen. Dit zijn stuk voor stuk belangrijke elementen.

Op militair vlak kunnen hiervoor alternatieve oplossingen worden uitgewerkt. Of dergelijke operaties dan ook daadwerkelijk zullen uitgevoerd worden, is een kwestie van politieke wil.

De beste oplossing is de inmiddels geïdentificeerde militaire lacunes zo vlug mogelijk weg te werken. Ook dat vergt politieke wil.

En tenslotte dit. Een defensiebeleid is slechts een afgeleide van het buitenlands en veiligheidsbeleid. Voor meer coherentie terzake binnen de EU is het wachten op de Buitenlandminister, op het goedkeuren van het voorliggend ontwerp van Grondwet. Ook dit vergt politieke wil.

En daarmee zitten we dan in het volgende luik van dit symposium.